

[Socialministeren]

der i en tidligere periode af deres liv har været anbragt uden for hjemmet.

Ud over en generel indsats på børneområdet er der behov for en særlig indsats over for de truede børn og unge samt deres familier. Her er der ofte brug for individuel støtte efter bistandslovens kapitel 8. Inden for disse rammer er der et varieret udbud af foranstaltninger, og tilbødene udvikles hele tiden. Her skal man være opmærksom på, at mulighederne rækker fra en enkelt samtale og lidt praktisk vejledning i enkeltstående tilfælde til langvarige familiebehandlingsforløb.

Vedrørende de retlige rammer for indsatsen over for børn nedsatte jeg kort efter min tiltræden som minister et sagkyndigt udvalg med professor Jørgen Graversen, Århus Universitet, som formand. Dette udvalg skal inden for en tidsramme på 2 år gennemgå de gældende regler i bistandslovens kapitel 8, 15 og 18 og fremsætte forslag til de ændringer, der måtte forekomme nødvendige eller ønskværdige. I kommissoriet er det særlig nævnt, at disse regler ofte bringes i anvendelse i tilspidsede situationer, hvorfor det er af særlig betydning, at retssikkerheden på dette område er så stor som muligt. Regeringen lægger vægt på, at der på et så følsomt område som dette foreligger et grundigt forarbejde, inden der iværksættes eventuelle lovændringer.

Da udvalget er midt i sit arbejde, er det alt for tidligt at udtale sig om, hvilket resultat udvalget eventuelt kommer til. Det vil efter regeringens opfattelse være uheldigt, hvis der søges gennemført isolerede ændringer i bistandslovens bestemmelser vedrørende de retlige rammer for indsatsen over for børn og unge, inden udvalget har færdiggjort sit arbejde.

Ved nedsættelsen af udvalget blev det imidlertid understreget, at den udvikling af nye tilbud, der finder sted i samarbejde mellem kommuner og amtskommuner, ikke skal bremses af udvalgets arbejde. Der er således udviklet en række alternativer til anbringelse. Det vil føre for vidt her at komme ind på alle de forskellige typer, men jeg vil gerne trække nogle eksempler frem for at belyse, at kommuner og amtskommuner i stigende grad arbejder med at finde alternativer til anbringelse.

For det første er der dagbehandlingstilbud, der er beregnet på børn og forældre, der er truet på en eller anden vis, og som man vil søge at

undgå at anbringe uden for hjemmet. I den enkelte institution er der normalt 4-6 børn, og der indgås aftale med forældrene om, at de skal deltage i arbejdet med børnene i institutionen, f.eks. at de skal opholde sig et par halve dage i institutionen. Herved håber man på at hjælpe forældrene til bedre at kunne tage vare på børnene hjemme igen.

Family first-modellen er ligeledes et forsøg på alternativ til anbringelse. Hjælpen består i et intensivt - det varer som regel 6 uger - støtteforhold i hjemmet, hvor en socialmedarbejder opholder sig 5-6 timer hver dag i familien og i denne periode søger at hjælpe familien ud fra dens forudsætninger til en afklaring af, hvordan familien selv kan medvirke til at løse sine problemer. Disse ordninger er flere steder iværksat med støtte fra Socialministeriets udviklingsmidler.

Netop familiebehandling og familierådgivning er værdifuldt, fordi de tager udgangspunkt i familien som en enhed, men det er vigtigt, at der ikke bare bliver tale om en omklammering og et rend af mange forskellige behandlere i familien. Det er nødvendigt, at man skal bedre familiens funktion og gøre det muligt for den at bruge de ressourcer, som den har i forvejen.

Socialstyrelsen har gennem bogen: »Koks i familien« videregivet viden til kommuner og amtskommuner om de foranstaltninger, der er i gang på området. Også Amtsrådsforeningen har i en rapport fra 1988 videregivet en række forslag til styrkelse af det praktiske samarbejde mellem amter og kommuner. Det foreslås bl.a., at amter og kommuner i fællesskab finansierer udgifter i direkte sammenhæng med henstillinger, pålæg og foranstaltninger med henblik på at undgå anbringelse uden for hjemmet.

Det vil nok være hensigtsmæssigt at afprøve en sådan finansieringsomlægning ved forsøg, enten ved frikommuneforsøg eller ved ændring af bistandslovens forsøgsbestemmelse, § 138 b. Der lægges i øvrigt i denne rapport op til en styrkelse af det praktiske samarbejde mellem amter og kommuner, hvor amtets specialrådgivning stilles til rådighed for kommunens medarbejdere, der så i videst muligt omfang varetager den direkte rådgivning over for barnet og familien. Det nævnes endvidere, at både amter og kommuner som led i en tidlig indsats afsætter beløb til målrettede forebyggende projekter. Sådanne projekter foregår for øjeblikket